

forskningsråd, og det vil vi gerne støtte. Vi skal væk fra cigarkasseforskningen, vi skal væk fra en forskning, der bygger på statslig mistillid, og vi skal væk fra en forskningspolitik, som tror, at man kan styre de enkelte forskere. Vi skal væk fra en forskning, hvor man fokuserer på evnen til at beskrive projekter for at kunne skaffe sig penge fra forskellige råd og benove forskellige udvalgsmedlemmer. Vi vil have en egentlig fri forskning, hvor den politiske rolle, Folketingets rolle, ministerens rolle er en anden, nemlig at prøve at sende nogle signaler om, i hvilken retning vi ønsker det kunne være væsentligt at udvikle forskningen. Vi skal ikke have den detailstyring, der lægges op til nu, med en tredledet opbygning af forskningsrådsstrukturen.

Som lovforslaget foreligger nu, kan vi altså ikke støtte det. Vi kræver i hvert fald et par væsentlige ændringer, bl.a. fjernelse af de statslige forskningsråd og en mere præcis definerings af Danmarks Forskningsråd og de ministerielle forskningsråd, f.eks. med hensyn til, hvilken rolle de egentlig har i forhold til de rådgivningsorganer, ministeren allerede har.

(Kort bemærkning).

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Jeg vil godt komme med en enkelt bemærkning til Enhedslistens filosofi.

Sagen er, at det er rigtigt, at der er tendenser til en uheldig planøkonomi i forskningen, og vi er enige med Enhedslisten i, at det skal bekæmpes. Men der er noget, som skal bære forskningskvalitet, og det, der traditionelt gør det – og det eneste, der reelt kan det – er dette, at den enkelte forsker skal søge at leve op til sine fagfællers respekt. Men den rolle kræver et samspil med nogle uafhængige institutioner, med rimelig basisbevilling og med nogle udenforstående forskningsråd. Der er ingen eksempler på, at institutionerne alene kan give den dynamik, som er nødvendig for at sikre det, der med et fint ord hedder peer review.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Det er da utroligt, at hr. Kjeld Rahbæk Møller ikke har hørt om, at der er foregået forskning, uden at der har været kontrollerende forskningsråd. Det har faktisk været det almindelige i verdenshistorien helt frem til for 10-15 år siden, og der er foregået masser af kvalificeret forskning i lang tid inden da.

Det nye er, at man inden for de sidste 15 år er begyndt at gøre en dyd ud af at se, om man kan styre forskningen helt ned i detaljer fra statslig side, fordi man har en generel mistillid til forskningsinstitutionerne, og det er det, vi er uenige i. Vi mener, det er en forkert vej at gå. Det er den forkerte vej, man er inde på. Et forskningsmiljø eller en forskning kan udvikle sig på den kvalitetsmæssigt bedste måde, når det er sådan, at man inden for miljøet har en kritik af og en åbenhed om det, der forskes i. Det er noget, der virker, og det er noget, som virkelig har bid. Men det, der sker nu, er lige præcis, at der kommer nogle øjentjenere for forskningsrådene og ingen, der forsøger at forholde sig realistisk til forskningsmiljøet.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg kunne have forstået, hvis den tale, hr. Bruno Jerup holdt, var blevet holdt i 1990, 1991 eller sågar i 1992. Men jeg kan ikke forstå, at den bliver holdt i en situation, hvor vi har en socialdemokratisk ledet regering, der faktisk har prioriteret forskningen og øget bevillingerne på området, herunder i høj grad basisbevillingerne til universiteterne. Det er bl.a. sket, fordi vi har fundet, at der var kommet en for skæv fordeling mellem basisbevillingerne til universiteterne og de bevillinger, der hentes udefra gennem ansøgninger til forskningsrådene og andre fondsfunktioner i vort samfund, også til international forskning.

Den tale, hr. Bruno Jerup holdt, skulle have været holdt for ca. 4 år siden og ikke i den aktuelle situation, hvor der rent faktisk sker noget positivt på forskningsområdet i tillid til, at vi kan få noget positivt ud af det til gavn for vores velfærdssamfund.

Arbejdet med den nationale strategi er også et spørgsmål om at skabe åbenhed og overblik. Det er ikke et spørgsmål om at styre universiteternes forskning, men mere om at skabe et grundlag for dialog med forskerne på vore universiteter, få dem pillet ned fra elfenbenstårnene og få dem i dialog med den danske befolkning om, hvad det er, de går og laver. Det sker ikke, fordi vi vil styre det, de laver, og de mål, de stiller op, men fordi vi gerne vil vide, hvad det er, de laver, og hvorfor de gør det.